

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9CdoPr/7/2024
Identifikačné číslo spisu:	4619201304
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4619201304.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Tim Van Vlaanderen Transport s.r.o., Dvořákova 381/21, České Budějovice, Česká republika, IČO: 03 260 160, zastúpeného Nagy & Nagy s.r.o., advokátska kancelária, Nové Zámky, Kukučínova 8, IČO: 53 582 268, proti žalovanej: O. M., narodená XX. O. XXXX, N., M. G. XXX/XX, zastúpenej Advokátska kancelária Marko, s. r. o., Bernolákovo, Gróbska 19, IČO: 36 860 646, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, vedenom na Okresnom súde Topoľčany, v súčasnosti Okresnom súde Nitra pod sp. zn. TO-8Cpr/3/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 12. decembra 2023 sp. zn. 12CoPr/5/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Topoľčany (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 7. marca 2023 č. k. TO - 8Cpr/3/2019 - 277 určil, že oznámenie o okamžitom skončení pracovného pomeru k 25. 03. 2019 dané žalovanou je neplatné a pracovný pomer medzi žalobcom a žalovanou na základe pracovnej zmluvy z 01. 03. 2018 naďalej trvá.

1.1. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovanou 01. 03. 2018 pracovnú zmluvu, na základe ktorej pracovala žalovaná ako vodič cestných motorových vozidiel. Za mesiac január 2019 vyplatil žalobca žalovanej mzdu vo výške 9.194 Kč, ktorá pozostávala z mesačnej mzdy, mzdy na noc, soboty a nedele, celkovo za odpracovanie 11 dní, 88 hodín. Mzda jej bola poukázaná na účet 14. 02. 2019. Žalovaná 24. 03. 2019 zaslala žalobcovi okamžité zrušenie pracovného pomeru z dôvodu, že jej nebola vyplatená za január 2019 mzda v súlade s platnou právnou úpravou, nebola zaplatená mzda za skutočne odpracované hodiny, tak ako vymedzuje § 109 Zákonníka práce, prácu vo sviatok tak (§ 115 Zákonníka práce), prácu nadčas (§ 114 Zákonníka práce), prácu v noci (§ 116 Zákonníka práce), prácu v sobotu a v nedeľu (§ 118 Zákonníka práce) a časová mzda za prácu v Nemecku, Francúzsku, Anglicku atď.

1.2. Súd prvej inštancie mal za to, že právomoc na prejednanie sporu je daná Okresnému súdu

Topoľčany v zmysle čl. 22 Nariadenia európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach Brusel I. V prípade sporu môže byť zamestnanec s bydliskom v členských štátoch EÚ žalovaný zamestnávateľom len v tom členskom štáte, v ktorom má bydlisko. V zmysle čl. 7 bod 3 si strany v konaní pri uzatvorení pracovného pomeru zvolili právny poriadok podľa Zákonníka práce Českej republiky a právnymi predpismi s týmto súvisiacimi a to s poukazom na čl. 8 a čl. 12 Nariadenia európskeho parlamentu a rady (ES) č. 593/2008 zo 17. júna 2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I).

1.3. Žalovaná listom z 24. 02. 2019 zaslala žalobcovi okamžité skončenie pracovného pomeru z dôvodu, že za mesiac január 2019 jej nebola vyplatená mzda v súlade s platnou právnou úpravou. Údaj o tom, v akých konkrétnych skutočnostiach žalovaná videla dôvod na toto opatrenie, však tento list neobsahoval. V tomto smere teda zostalo skutkové vymedzenie dôvodu okamžitého zrušenia (skončenia) pracovného pomeru v prejave žalovanej obsiahnutom v liste z 24. 02. 2019 nedostatočne určité a tiež nedostatočne zrozumiteľné. Žalobkyňa v okamžitom skončení pracovného pomeru neuviedla bližšiu špecifikáciu svojho nároku jednotlivých uvedených položiek mzdy, ktoré jej nemali byť vyplatené, toto špecifikovala až vo vyjadrení sa k žalobe, doručenom súdu dňa 13. 06. 2019. Okamžité zrušenie pracovného pomeru bolo neurčité, nejasné a vzhľadom na to, že v ňom neboli uvedené bližšie údaje u jednotlivých nárokov na mzdu - práca v noci, vo sviatok, nadčas, počas víkendu a to uvedením rozsahu času nároku, ktorý jej nemal byť vyplatený zamestnávateľom, nebolo možné ani výkladom prejavu vôle zistiť, prečo bol pracovný pomer okamžite zrušený, či tvrdenie žalovanej v okamžitom zrušení pracovného pomeru bolo opodstatnené, a v akom rozsahu. Skutočnosti, ktoré boli podľa žalovanej dôvodom okamžitého zrušenia pracovného pomeru, nebolo potrebné rozvádzať do všetkých podrobností, ale vzhľadom na neurčitost' a nezrozumiteľnosť prejavu vôle bolo okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné. Taktiež pokiaľ ide o nárok na časovú mzdu za prácu v Nemecku, Francúzsku, Anglicku a atď., bolo okamžité skončenie pracovného pomeru v tejto časti nejasné a neurčité, keďže nie je možné výkladom prejavu vôle zistiť, o aké krajiny malo ísť vzhľadom na uvedenie „atď.“, nie je uvedený žiaden časový rozsah, v ktorej krajine v akom časovom rozsahu mala mať nárok na mzdu.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 12. decembra 2023 sp. zn. 12CoPr/5/2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil s tým, že určil, že Okamžité zrušenie pracovného pomeru zo dňa 24. 03. 2019 dané žalovanou, je neplatné. Po preskúmaní obsahu spisu a posúdení všetkých namietaných skutočností týkajúcich sa neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru daného žalovanou žalobcovi, sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že predmetné okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa § 56 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce (českého) je neplatné pre jeho neurčitost', nejasnosť a nezrozumiteľnosť.

2.1. Súd prvej inštancie odôvodnil neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru žalovanou tou právnou skutočnosťou, že žalovanou doručené okamžité skončenie pracovného pomeru nebolo dostatočne určité, jasné a zrozumiteľné. S takýmto právnym záverom sa odvolací súd po preskúmaní obsahu spisového materiálu a napadnutého rozhodnutia stotožnil. Zo znenia zákonných ustanovení týkajúcich sa okamžitého skončenia pracovného pomeru (českého, ale i slovenského Zákonníka práce) vyplýva, že dôvod okamžitého zrušenia pracovného pomeru musí spočívať v uvedení skutočných dôvodov, ktoré viedli žalovanú k rozviazaniu pracovného pomeru tak, aby nevznikli pochybnosti o dôvode, ktorý ju k ukončeniu pracovného vzťahu viedol a súčasne, aby uplatnený dôvod nebolo možné dodatočne meniť. Bolo teda potrebné, aby dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru bol určitým spôsobom konkretizovaný uvedením skutočností, ktoré naplnili zákonný dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru. Dôvodom na okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa ustanovenia § 56 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce je, ako vyplýva z jeho znenia, skutočnosť, že zamestnávateľ nevyplatil zamestnancovi mzdu alebo plat alebo náhradu mzdy alebo platu alebo akúkoľvek ich časť do 15 dní po uplynutí termínu splatnosti. Naplnenie uvedeného dôvodu pre okamžité zrušenie pracovného pomeru teda spočíva práve (a iba) v tom, že nastala splatnosť mzdy (platu) alebo náhrady mzdy (platu) alebo akejkoľvek ich časti, a súčasne, že zamestnávateľ neuspokojil nárok na mzdu (plat) alebo náhradu mzdy (platu) alebo akúkoľvek ich časť ani v dodatočnej lehote 15 dní po tom, čo sa mzda (plat) alebo náhrada mzdy stala splatnou. Pri uvedenom zákonnom dôvode okamžitého zrušenia pracovného pomeru však v samotnom okamžitom zrušení pracovného pomeru nestačí odkaz na uvedené zákonné ustanovenie, ani zdôvodnenie okamžitého zrušenia zákonným znením ustanovenia,

ale je potrebné, aby zamestnanec (v tomto prípade žalovaná) uviedol konkrétne skutočnosti, resp. dôvody pre uplatnenie okamžitého zrušenia pracovného pomeru súvisiace s nevyplatením mzdy, platu, ich náhrad alebo ich častí.

2.2. Z prebiehajúceho súdneho konania a vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaná využila právny inštitút okamžitého zrušenia pracovného pomeru podľa § 56 písm. b) Zákonníka práce ako právny prostriedok na riešenie sporu so svojim zamestnávateľom o časti mzdy, na ktoré podľa nej mala nárok, čo žalobca popieral. Podľa výpočtu žalovanej, ktorý predložila Inšpektorátu práce České Budějovice spolu s uvedením položiek, ktoré jej podľa nej neboli vyplatené, jej mal žalobca vyplatiť mzdu vo výške 105.139 Kč brutto, t. j. 72.252 Kč netto. Vzhľadom na obsah okamžitého zrušenia pracovného pomeru, odvolací súd považoval názor súdu prvej inštancie o neurčitosti a nejasnosti tohto právneho úkonu za správny. Z obsahu okamžitého zrušenia pracovného pomeru je zrejmá vôľa žalovanej okamžite skončiť pracovný pomer z dôvodu nevyplatenia mzdy za mesiac január 2019. Z vykonaného dokazovania pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že mzda za mesiac január 2019 žalovanej vyplatená zamestnávateľom bola, a to vo výške 9.194 Kč; túto avšak žalovaná nepovažovala za správnu. Skutočný dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru preto nebolo nevyplatenie mzdy za mesiac január 2019, ale nevyplatenie časti mzdy, a to za dni od 18. 01. 2019 do 31. 01. 2019 tak, ako žalovaná špecifikovala v podaní Inšpektorátu práce České Budějovice. Pokiaľ žalovaná dôvodila okamžité zrušenie pracovného pomeru nevyplatením celej výšky mzdy za obdobie mesiaca január 2019 (celý mesiac), bez špecifikovania konkrétneho obdobia, za ktoré jej mzda nebola vyplatená a bez špecifikovania časti mzdy, ktorá jej vyplatená nebola, nebolo možné prijať iný záver, ako záver o neurčitosti, nejasnosti a nezrozumiteľnosti uvedenia zákonného dôvodu pre okamžité zrušenie pracovného pomeru podľa § 56 písm. b) Zákonníka práce. Uvedený záver súdu nemožno vykladať tak, že žalovaná mala v okamžitom zrušení pracovného pomeru uviesť konkrétnu výšku sumy časti mzdy, ktorá jej nebola vyplatená, ale bolo potrebné bližšie uviesť skutočnosti a dôvody okamžitého skončenia, a to uvedením konkrétneho časového obdobia, za ktoré jej časť mzdy alebo cestovných náhrad nebola vyplatená, uvedením, že mzda alebo cestovné náhrady za konkrétne časové obdobie jej neboli uhradené v správnej výške, resp. boli uhradené len čiastočne, alebo uvedením, ktorá konkrétna položka mzdy alebo cestovných náhrad jej nebola uhradená alebo bola uhradená len čiastočne. V tomto prípade odôvodnenie okamžitého zrušenia pracovného pomeru nevyplatením mzdy za mesiac január 2019 nebolo možné považovať za dostatočne určité a zrozumiteľné, a tento nedostatok nebolo možné odstrániť ani výkladom prejavu vôle žalovanej, pretože vykonané dokazovanie preukázalo a súčasne aj bolo medzi stranami nesporným, že žalovanej bola za mesiac január 2019 vyplatená mzda vo výške 9.194 Kč, ktorá pozostávala z mesačnej mzdy, mzdy na noc, soboty a nedele, celkovo za odpracovanie 11 dní, 88 hodín. Na základe uvedeného bolo pre platné okamžité zrušenie pracovného pomeru potrebné, aby žalovaná konkrétne a presne špecifikovala dôvody okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Okamžité zrušenie pracovného pomeru preto nebolo možné vyhodnotiť inak, ako neurčité, nejasné a nezrozumiteľné, z ktorého nevyplyva skutočný relevantný dôvod okamžitého zrušenia pracovného pomeru.

2.3. Námietky žalovanej uvádzané v podanom odvolaní preto vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné. Súd prvej inštancie po prijatí záveru o neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru v dôsledku jeho neurčitosti nepovažoval za potrebné bližšie sa zaoberať svedeckými výpoveďami manželov H., pretože tieto svedecké výpovede nesúviseli s posudzovaním určitosti, jasnosti a zrozumiteľnosti podania žalovanej. Z dôvodu, že pre rozhodnutie súdu o neurčitosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru neboli relevantnými, bolo by nad rámec poskytnutého odôvodnenia úvah súdu bližšie ich vyhodnocovať, pretože pre prijatie záveru súdu o neurčitosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru nemali žiadne opodstatnenie. Aj ďalšie odvolacie námietky žalovanej, že jej bolo vyplatené za ten istý turnus menej finančných prostriedkov ako jej manželovi, napriek identickému času strávenému vo vozidle; že žalobca nerozporoval žalovanou tvrdý rozsah vykonanej práce; že sa žalobca nevedel relevantne vysporiadať s tvrdeniami žalovanej o nevyplatení konkrétnych položiek mzdy; považoval odvolací súd za nedôvodné a nespôsobilé ovplyvniť prijatý záver súdu o neurčitosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru, ktorý sám o sebe zakladá dôvod na vyslovenie neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru.

2.4. Z dôvodu, že odvolací súd vyhodnotil záver súdu prvej inštancie o neurčitosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru za správny, bližšie preskúmavanie uvedených odvolacích námietok by bolo v spore nadbytočným a nehospodárnym, pretože samotná neurčitosť úkonu žalovanej zakladá bez ďalšieho dôvod určenia neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Pokiaľ žalovaná nešpecifikovala v

okamžitom zrušení pracovného pomeru presne konkrétne dôvody okamžitého zrušenia, v súdnom konaní nebolo možné relevantne posúdiť dôvodnosť takýchto neurčitých dôvodov, ale bolo potrebné prioritne posudzovať určitosť úkonu žalovanej, čo malo následne vplyv na záver o platnosti, resp. neplatnosti okamžitého zrušenia pracovného pomeru. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval za neúčelné detailnejšie preskúmať vyššie uvedené odvolacie námietky žalovanej. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, ktorá ho navrhla zrušiť ako aj rozsudok súdu prvej inštancie, a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

Prípustnosť dovolania odôvodnila podľa ustanovení § 420 písm. f) a § 421 ods. 1, písm. a) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3.1. Dovolateľka mala za to, že konanie pred odvolacím súdom je zaťažené vadou, ktorá spočíva v tom, že rozsudok odvolacieho súdu je prekvapivý. Žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno ohľadne svojich tvrdení o riadnom vyplatení mzdy a napriek tejto skutočnosti tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd prekvapivo žalobe v celom rozsahu vyhovel, akoby žalobca dôkazné bremeno uniesol. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu výslovne uvádza, že ďalšie námietky žalovanej uvedené v odvolaní považoval odvolací súd z dôvodu právneho názoru o nedostatočnej zrozumiteľnosti a určitosti okamžitého skončenia pracovného pomeru za nedôvodné a nespôsobilé ovplyvniť prijatý záver súdu o neurčitosti okamžitého skončenia pracovného pomeru, čo je podľa názoru dovolateľky taktiež vada konania pred odvolacím súdom, nakoľko tento záver odvolacieho súdu ohľadom námietok žalovanej týkajúcich sa samotných dôvodov a výkladu okamžitého skončenia pracovného pomeru z jej strany je prekvapivý. V odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu bol síce citovaný ustálený právny názor dovolacieho súdu, podľa ktorého dôvod okamžitého skončenia pracovného pomeru musí byť v písomnom okamžitom skončení pracovného pomeru uvedený tak, aby bolo zrejmé, aké sú skutočné dôvody, ktoré vedú druhého účastníka pracovného pomeru k tomu, že rozvážuje pracovný pomer ... a ... skutočnosti, ktoré sú dôvodom okamžitého skončenia pracovného pomeru, nie je potrebné rozvádzať do všetkých podrobností z dôvodu, že pre neurčitosť alebo nezrozumiteľnosť prejavu vôle je okamžité skončenie pracovného pomeru neplatné len vtedy, kedy by sa nedalo ani výkladom prejavu vôle zistiť, prečo bol pracovný pomer skončený. Prítom výklad prejavu vôle môže smerovať len k objasneniu jeho obsahu, teda k zisteniu toho, čo bolo skutočne prejavené.

3.2. Dovolateľka mala za to, že túto ustálenú prax dovolacieho súdu však tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd nesprávne aplikoval pri posúdení platnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru zo strany zamestnankyne - žalovanej, kedy okrem skutočnosti nevyplatenia mzdy riadne za jasne určený termín - mesiac január 2019, súdy nepovažovali za dostatočne určité a zrozumiteľné. Namietala, že : „ podľa právneho názoru odvolacieho súdu síce žalovaná bola povinná uviesť v okamžitom skončení pracovného pomeru konkrétnu sumu, ale bolo potrebné bližšie uviesť konkrétne časové obdobie (pozn. : január 2019 uvedený v okamžitom skončení bol), za ktoré jej časť mzdy alebo cestovných náhrad nebola vyplatená, uvedením, že mzda alebo cestovné náhrady za konkrétne časové obdobie jej neboli uhradené v správnej výške, resp. boli uhradené len čiastočne (pozn. : dovolateľke má za to, že aj táto podmienka splnená bola), alebo uvedením, ktorá konkrétna položka mzdy alebo cestovných náhrad jej nebola uhradená alebo uhradená iba čiastočne (pozn. : toto s ohľadom na výplatnú pásku za mesiac január 2019 nebolo možné urobiť)“.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu ho navrhol odmietnuť, prípadne zamietnuť, keď mal za to, že dôvody prípustnosti dovolania nie sú dané, stotožnil sa so závermi nižších súdov a poukázal na to, že dovolateľka neuviedla, v čom sa mal odvolací súd vo svojom rozhodnutí odkloniť od ustálenej praxe dovolacieho súdu.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru,

že dovolanie žalovanej nie je prípustné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprisnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

Dovolací súd opakovane konštatuje aj v súlade so závermi ústavného súdu, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

10. Dovolateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania s poukazom na § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, majúci za to že rozhodnutie odvolacieho súdu je „prekvapivé“.

10.1. Dovolací súd však mal za to, že o prekvapivosti, resp. až arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

10.2. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľky, že rozhodnutie odvolacieho súdu by malo byť prekvapivé v takej miere, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý

proces. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd zhodnotil skutkový stav, ktorý vyplynul z dokazovania, a pri svojom právnom závere, podrobne a presvedčivo odôvodnil, z čoho vychádzal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami.

11. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli svojvoľné a prekvapivé alebo zjavne neodôvodnené. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

12. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

13. Najvyšší súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

14. Pokiaľ dovolateľka vymedzila prípustnosť dovolania s poukazom na § 421 ods. 1 písm. a) CSP, namietajúc odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, dovolací súd v prvom rade uvádza, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Je potrebné však zdôrazniť, že otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP môže byť výlučne iba tá právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil svoje rozhodnutie. Otázky síce riešené súdmi v priebehu konania, avšak netvoriace základ ich rozhodnutí, nemajú relevanciu v zmysle tohto ustanovenia. Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Pokiaľ v dovolaní absentuje vyššie uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

15. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, by mal dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť a označením rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

16. K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca

právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Pokiaľ by dovolací súd nebral do úvahy absenciu náležitosti prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

17. Rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej v civilnom sporovom konaní predchádza činnosť, v rámci ktorej súd rieši celý rad otázok, ktoré majú rôzny význam pre rozhodnutie. Na podklade ich postupného riešenia civilný súd niektorým otázkam priznáva relevanciu, iné posudzuje ako bezvýznamné pre svoje rozhodnutie. Vzhľadom na dovoláciu argumentáciu žalovanej treba zdôrazniť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, nie „ďalšie odvolanie“. Dovolací súd nesmie byť vnímaný ako ďalší „odvolací súd“, ktorý by mohol a mal podrobiť posúdeniu všetko, čím sa zaoberal súd prvej a druhej inštancie. Z povahy dovolania a dovolacieho konania vyplýva, že najvyšší súd nemôže posudzovať všetky procesnoprávne a hmotnoprávne otázky, ktoré pred ním riešili tieto súdy (inak by sa stieral rozdiel medzi prvoinštančným, odvolacím a dovolacím konaním).

18. Dovolateľa, ktorý vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 CSP, zaťažuje procesná povinnosť jednoznačným a určitým spôsobom zadefinovať tzv. dovoláciu otázku, ktorú odvolací súd riešil nesprávne a zároveň uviesť, ktorý z predpokladov uvedených v tomto ustanovení zakladá prípustnosť ním podaného dovolania. Tejto požiadavke zodpovedá i povinnosť vyjadrená v § 429 CSP v spojení s čl. 11 ods. 2 Základných princípov CSP. Splnením týchto procesných povinností vytvára pre dovolací súd podklad, ktorý je nevyhnutne potrebný pre posúdenie prípustnosti dovolania a prípadne (pokiaľ dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je prípustné) tiež pre zameranie meritórneho dovolacieho prieskumu.

19. Žalovaná prípustnosť dovolania vyvodzuje aj z § 421 ods. 1 písm. a) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

20. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu vyjadrujú predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (rozhodnutia najvyššieho súdu 3Cdo/6/2017, 3Cdo/191/2017, 6Cdo/21/2017). Podľa judikátu R 71/2018 do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletine Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

21. Dovolací súd dospel k záveru, že v odôvodnení dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, absentuje uvedenie relevantnej právnej otázky zásadného právneho významu (v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP), ktorú odvolací súd riešil nesprávne, čo obsahovo a významovo nezodpovedá požiadavkám pre vymedzenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP. Z obsahu dovolania žalovanej odôvodneného dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je zrejmé, že žalovaná (zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom) uviedla len všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jej názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak nekonkretizovala právnu otázku, pri riešení ktorej podľa jej názoru odvolací súd založil svoje nesprávne rozhodnutie, a odklonil sa od

rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Sama dovolateľka v dovolaní cituje ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, ktorá bola uvedená v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, avšak polemizuje len so záverom súdov o neurčitosti oznámenia o skončení pracovného pomeru, ktorá otázka bola zásadnou pre rozhodnutie vo veci, neuvádza však, od akých rozhodnutí alebo aspoň v čom mal tento odklon ako zásadná skutočnosť pre prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, nastať. Dovolací súd na základe uvedeného uzatvára, že odvolací súd sa pri riešení rozhodujúcej právnej otázky od ustálenej praxe dovolacieho súdu neodchýlil, práve naopak, v plnom rozsahu ju rešpektoval.

22. Vzhľadom k tomu, že k odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v danom prípade nedošlo, dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie žalovanej vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP nie je prípustné, a preto ho v tejto časti odmietol podľa § 447 písm. f) CSP.

23. Na základe uvedeného, najvyšší súd dovolanie žalovanej v časti, v ktorej namietala vadu podľa § 420 písm. f) CSP odmietol v zmysle § 447 písm. c) CSP a v časti, v ktorej namietala nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, odmietol v zmysle § 447 písm. f) CSP.

24. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.